

Kazatel: Josef Hurta

Písně: 280, 749, 772, 594

Čtení: Mt 13, 31 – 35

Text: Mt 13, 33 *Pověděl jim i toto podobenství: „Království nebeské je jako kvas, který žena vmísí do tří měřic mouky, až se všechno prokvasí.“*

Království nebeské je jako kvas. Je to zvláštní přirovnání. On totiž není kvas jako kvas. Ale na to jsou jiní odborníci, kteří by mohli zasvěceně mluvit o kvasu. Já znám pouze droždí, a to využíváme na faře hojně. S jeho pomocí pečeme chleba, buchty nebo pizzu. I v Ježíšově podobenství využívá žena kvas k výrobě těsta. A Ježíše na tom zaujala právě ta zvláštní vlastnost kvasu, totiž schopnost celé těsto prokvasit. To totiž nedělá ta hospodyně, ale kvas sám. Kvas je totiž živý. Je to kolonie mikroorganismů, která se živí základními nutričními složkami mouky, tedy především škrobem, což je, jak známo, složitý cukr. Celá masa kvasu je obsazená čilými jednobuněčnými organismy, které se vesele množí, umírají a hodují na mouce, a dělají to tak dlouho, dokud mají co jíst a dokud je prostředí vhodné pro život. V kvasu se děje spousta různých procesů, při kterých si mikroorganismy ve vzájemné symbióze navzájem slouží, jeden druhému si vyhovují a tvorbou silného a zdravého prostředí společně bojují proti patogenům. To nemám ze své hlavy, ale z odborných pekařských článků.

Ježíš tedy mluví o království nebeském jako o živém a životaschopném organismu. Boží království je něco, co má samo v sobě zakódovanou schopnost se množit, rozrůstat a především to prostředí, ve kterém žije, proměňovat k obrazu svému. Hospodyně jenom čeká, až kvas vykoná svou práci. Její vlastní práce dosud spočívala pouze v tom, že kousek kvasu zamíchala do mouky. Jistě, vymísit těsto je pochopitelně docela těžká manuální práce. Ale Ježíš na tomto místě nápadně pozmění pracovní postup a namísto potřeby mísení řekne, že kvas do mouky žena pouze skryje. Čímž chce zdůraznit jednak to, že hlavní část práce udělá kvas sám a jednak právě to, že kvas pracuje skrytě, nenápadně, leda by se člověk podíval na to čilé hemžení mikroorganismů mikroskopem. Ten ale v Ježíšově době nebyl k dispozici. Další nápadnou změnu v receptu Ježíš učiní, když namísto běžného množství mouky použije míru z velkovýroby. Ze tří měřic mouky totiž připravíte chleba pro celou svatební hostinu, řekněme pro sto padesát lidí. A to je ten hlavní význam, který podobenství zdůrazňuje. Na začátku jsou mikroskopicky nepatrné kvasinky a na konci je velkolepá svatební hostina. Anebo na začátku je malé hořčičné zrnko a na konci strom s hnízdy pro ptáky. Anebo na začátku je obyčejná voda a na konci to nejlepší víno. Tak je tomu s královstvím nebeským.

Bratři a sestry, vidíte to taky tak? Že to funguje jaksi samo, stačí se jen rozhlížet kolem sebe a člověk jen žasne, jak se to Boží království ve světě rozmáhá? Anebo spíš se spíš obáváme, že nás naopak ubývá, že církev upadá, sbory zanikají nebo se slučují, obětavost slábne, počty účastníků bohoslužeb klesají a lidé ztrácejí o křesťanství zájem? Asi to tak bude. Ale Ježíš přece nemluví o církvi. On mluví o království nebeském. Možná že máme poněkud zkreslený úhel pohledu tím, že příliš rychle a jednoznačně ztotožňujeme naši církev, naše sbory s královstvím Božím. Ale to jsou dvě různé oblasti, které se tu a tam prolínají jako dvě množiny, ale totožné nejsou. Např. v Ježíšově době farizeové a zákoníci do Božího království vůbec nezahrnovali celníky a nevěstky. Ale Ježíš říká, že právě takoví předcházejí všechny rádobyvzorné lidi do království nebeského. Anebo se mluví o tzv. křesťanské Evropě, ale království nebeské to rozhodně není. Je to pořád jen ta suchá mouka, která dosud čeká na prokvašení. Ale ten kvas tu přesto je. A skrytě pracuje.

Ano, stává se, že kvas někdy nechce kynout. Je to přece jen živý organismus a může si postavit hlavu. Kazatel by řekl: Je čas kvašení a čas, kdy to prostě nekvasí. V takovém případě radí zkušený pekaři k pečení vůbec nepřistupovat, protože zadělané těsto z takto líného kvasu při dlouhém čekání na nakynutí snadno přezraje, ztratí potřebné technologické vlastnosti, a pecen se zcela jistě nevyvede. V případě urgentní potřeby upečení chleba za každou cenu bývá krizovým řešením přidání nějakého komerčního droždí, ale pozor, jen do mouky, ne do samotného kvasu!

Odborníci dále radí, že o resuscitaci kvasu má smysl se pokoušet tehdy, když kvas netrpí očividnými nemocemi, plísní či hnilobami. Nemocný kvas má na sobě vrstvu z mrtvých těl jednobuněčných organismů, anebo je oschlý, páchne mírně acetonem a jinými nevábnyými pachy. I přesto je prý možné takový kvas oživit. Pekaři radí během oživování přebytek špatného kvasu vyhazovat. Postupně se nevábna masa pročistí a kvas začne opět fungovat.

Takový zdravý funkční kvas má ještě jednu zvláštnost. Nejde zastavit. Neporučíte mu „hrnečku dost!“ Prostě nezadržitelně kvasí dokud může. A to některé lidi děsí. Že prostě nemohou mít kvas pod kontrolou. Že ho nemohou ovládat. Kvas jakožto živel je živý. Je to jakési podzemní hnutí, které jednoho dne vybublá na povrch, ale mezitím už stačilo prokvasit všechno uvnitř. Právem se ho bojí ti, kteří chtějí mít nad vším vládu a moc.

A co ty tři měřice mouky? Možná si říkáte, že představují celou lidskou společnost, tedy množství lidí, které může evangelium zasáhnout. Ale on to může být třeba jen celý můj život, všechno, co jsem – všechny oblasti mého vlastního života. A dokonce i ve chvíli, kdy se mi zdá, že jsem se sesypal na hromadu a že ze mě už nic dobrého nebude, tak ten kvas Boží vlády může postupně proměnit mé nitro, může převzít vládu nad mým životem, který pak bude nadýchaný a bohatý.

Kvas ovšem není pokaždé obrazem něčeho pozitivního. Ježíš sám používá toto přirovnání také v negativním smyslu, např. když říká: varujte se kvasu farizeů. A my sami máme sklon vnímat spíš, jak se světem šíří zlo než dobro. Ježíš chce ale říci: Jestliže silně vnímáte, jak světem prorůstá zlo, proč nevěříte, že Boží vláda má stejnou ne-li větší schopnost proměňovat svět? Možná to nejde tak rychle, možná jsme v pokušení pomáhat Pánu Bohu nějakým instantním řešením, ale Boží mlýny stále melou. Mouky je na světě stále dost. A kvasu neubývá, nýbrž stále se rozrůstá. Tak jako ze semene bude strom a z vody dobré víno, tak i ten kvas se v nebeském království promění ve velkolepý Boží hodokvas.

Modlitba: *Pane Ježíši, děkujeme ti za toto slovo, které potřebujeme vždy znovu slyšet, když se nás zmocňuje skepse, beznaděj, strach a rezignace. Věříme v Boží všemohoucnost a společně svou víru vyznáváme. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, jak málo věříme ve tvou moc! Často se modlíme jen za to, co můžeme udělat sami. Ale tys nám dal možnost se přimlouvat za celý svět a za vše, co není v našich silách změnit. Kéž ti svěříme svou důvěru, že máš vládu nad tímto světem. A tak se modlíme za to, aby tvá neviditelná moc proměňovala tento svět. Prosíme, abys svou mocí měnil i nás samotné a náš pohled na svět. Ty, který pouští v jezero měniš a zem vyprahlou ve vodní zřídla, pronikni svým evangeliem do lidských společenství, způsob, ať křesťané v této zemi žijí nakažlivé křesťanství, ať žijí víru, která bude strhávat další, ať naše víra působí pokoj, vlévá naději, potěšuje nemocné a trpící, rozveseluje smutné a ztrápené. Pane, naše úsilí bývá často bezvýsledné, ale ty všechny naše snahy předčíš mocí Ducha svatého. Prosíme, udělej nám svého Ducha v plnosti, ať svým myšlením, slovy i činy posvěcujeme Boží jméno na této zemi a ukazujeme všem na tvé blízkosti se království, které už je skryté mezi námi. Amen.*